

Ekonomisk brottslighet inom LSS

Promemoria 2018-01-16

Vad är LSS

Grundläggande behov

- Hjälp med personlig hygien,
- Måltider
- Klä av och på sig
- Kommunicera med andra
- Annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade

Assistans - sjukvård

20- timmars regeln

Antal brukare 16 500 + 4 500

Assistanstimmar/vecka

Staten 130 timmar (18 tim/dygn)

Kommunen 66 timmar (9 tim/dygn)

Den som har personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats för andra personliga behov

30 miljarder/år

Kontrollen

- Försäkringskassan har i uppdrag att säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs och motverka bidragsbrott.
- Den som vill starta ett assistansföretag tillståndsprövas hos IVO
- IVO har också tillsyn över LSS-verksamheterna

Statistik domar 2010 – maj 2017

Grupp	Antal personer					
	Åtalade	Friade	Fängelse	Samhällstjänst	Böter	Villkorligt
Brukare	19	3	15	0	1	0
Ass	133	33	38	5	34	23
Bolagsmän	23	2	14	1	6	0
Andra	11	1	2		5	3
Totalt	186	40	69	6	46	26

Det är 36 ärenden varav

27 Försäkringsärenden

5 Skatteärenden

4 Andra ärenden

126 miljoner

Brottmålsdomar och anhörigassistans

Antal fällda assistenter	Varav anhörigassistenter
100	52

20% av alla assistenter är anhöriga

Antal fällda simulanter	Varav anhörigassistans var en grundförutsättning för brottets genomförande
16	13

Brottslighetens omfattning

Tidigare bedömningar och lagföring

Avsiktliga fel från brukare/anordnare (FUT, ESV etc.)	Ca 7-10 %	2 500 miljoner
Försäkringskassans stickprov *	Ca 2 %	600 miljoner
FK:s kontrollutredningar	Ca 700 impulser	100 åtgärdas
Försäkringskassans handläggare 2017	20% av timmarna görs inte	6 000 miljoner
IVO:s tillsyn	13 % återkallas	
IVO:s tillståndsgivning	Avslag historiskt 60 %	Avslag 2017 87%
Brottslighet som lagförs		18 miljoner/år

Brottslighetens omfattning enligt min bedömning

- Högre än 2 % på grund av att
 - En brukare i genomsnitt förfogar över närmare 2 miljoner
 - FK saknar kontrollbefogenheter gentemot anordnare - företag
 - FK inte får göra observationer på samma sätt som andra myndigheter och allmänheten får göra
 - IVO och FK inte får upprätta register i nödvändig omfattning
- Lägre än 7 % på grund av tillståndsgivning med prövning samt ändrad tillsyn
- FUT-utredningens uppskattning om 7 % avsåg tid före 2011. Får bedömas som rimlig med tanke på att det inte fanns någon grindvakt och kontrollen i realiteten obefintlig

Regeringsbeslut

- Nedsatt schablonersättning till anordnare utan kollektivavtal
- FK ges samma rätt som allmänheten och andra myndigheter att göra observationer

Riksdagsbeslut angående kontrollen

- FK ges kontrollbefogenheter gentemot anordnarna/företagen
 - Rätt att revidera (granska redovisningen)
 - Rätt att bevissäkra (Förvaltningsdomstol beslutar om oannonserade besök där man tar hand om bokföring, korrespondens etc.)
 - Rätt att göra personligt ställföreträdaransvar vid återkrav
 - Rätt att säkra återkrav under pågående utredning
 - Återkravet exekutiv titel hos Kronofogdemyndigheten
- FK och IVO får upprätta register över anordnarna för kontroll
- IVO och Försäkringskassan samarbeta kring riskanalyser och löpande kontroll/tillsyn
- IVO får ett uttryckligt brottsförebyggande ansvar

Riksdagsbeslut angående assistansen

- Anhörigassistans begränsas
- Grundutbildning omfattande 3 – 5 dagar för alla assistenter som kommer upp i 10 timmar per vecka eller mer
- Möjlighet för Försäkringskassan att begära fördjupade försäkringsmedicinska utredningar

Ny utredning

Myndigheters sparade uppgifter för kontrolländamål

